

Sucia

Títol original: *Sucia. Per què no vas fer res?* (AKA: *Sucia. ¿Por qué no hiciste nada?*) **Direcció i guió:** Bàrbara Mestanza, Marc Pujolar **País:** Espanya **Durada:** 82 min **Any:** 2026 **Gènere:** Documental **Interpretació:** Bàrbara Mestanza **Música:** Mowat, Daniel Jumillas, Joan Martorell **Fotografia:** Toni Vidal **Distribuïdora:** Silencio Cinema **Estrena a Espanya:** 20/11/2026
No recomanada per a menors de 12 anys, especialment recomanada per al foment de la igualtat de gènere
Versió original en català

SINOPSI

Després de patir una agressió sexual durant un massatge en una sala de massatges de Madrid, l'actriu Bàrbara Mestanza transforma el seu trauma en una obra de teatre per confrontar la pregunta que tots li fan: «¿Per què no vas fer res?». (FilmAffinity)

CRÍTICA

'Sucia', un contundent documental per parlar de l'abús sexual i el poder restaurador de l'art

Bàrbara Mestanza dirigeix amb Marc Pujolar un documental sobre els abusos sexuals patits per l'actriu que ha presentat al Festival de Màlaga

"Per què no vas fer res?". La pregunta la hi va fer l'expromès de l'actriu **Bàrbara Mestanza** a ella quan un dia li va explicar que anys abans havia estat abusada sexualment. Mestanza va sentir la força per explicar per fi el que li havia passat i el que va rebre de la persona en qui havia confiat i amb qui compartia la seva vida. Va ser una escopinada en forma de **prejudici masclista**. Col·locava, novament, la responsabilitat sobre la víctima de l'abús. Considerava que hi havia una mica de culpa en la seva parella perquè havia permès, amb la seva passivitat, aquesta agressió.

Aquell moment va ser fonamental perquè Bàrbara Mestanza s'adonés que alguna cosa no estava bé. No només per l'abús sofert, sinó perquè **ni tan sols homes progressistes** entenien aquelles que el patien. Aquesta pregunta, aquest "per què no vas fer res?", sobrevola com un leitmotiv el documental que l'actriu ha dirigit amb Marc Pujolar i en el qual s'obre en canal per intentar posar paraules i imatges a allò que va sentir. El que va sentir no només aquell 2015 quan va ser abusada a la llitera d'un massatgista, sinó el que va sentir tots els anys que van seguir fins que va aconseguir una condemna per al seu agressor.

Entremig hi va haver por, ansietat, ganes de deixar-ho tot… però també el suport d'unes dones —les seves amigues, la seva mare— que li van donar suport en la decisió que va voler prendre. El resultat és ***Sucia***, que s'ha presentat al **Festival de Màlaga** i que té el mateix nom que una de les obres de teatre que Mestanza va escriure i en què abordava aquests abusos. Perquè aquest treball, que funciona com un cop de puny a l'estómac de l'espectador, també parla de com l'art pot ajudar a curar i restaurar la ferida. Per a Bàrbara Mestanza va ser la interpretació, el teatre i ara el cinema els que han servit per vehicular el dolor i la ràbia i convertir-lo en una altra cosa.

Meryl Streep sempre recorda què li va dir Carrie Fisher en un moment dur per a l'actriu. "Agafa el teu cor trencat i converteix-lo en art", li va dir. I d'alguna manera això és el que aconsegueix Mestanza en el seu treball: agafar els trossos i convertir-los en una pel·lícula que mostra de manera clara i evident que això no és un problema individual, sinó una cosa col·lectiva. Un problema que afecta a tothom. Els homes haurien de veure ***Sucia*** per entendre per què aquesta pregunta, aquest "per què no vas fer res?". És una altra manera d'agressió a una dona.

L'actriu s'enregistra a si mateixa en un llarg viatge d'anys a través de les diferents fases d'aquesta mena de dol. Però no es converteix en el clàssic documental autoficcional, sinó que serveix com a radiografia també de tot l'arc lineal des que una dona és agredida fins que en pren consciència. En aquest cas, ella va decidir denunciar, i aquí ***Sucia*** ofereix una mirada que normalment no s'està oferint, la de tot el que costa fer-ho. No només per la pressió social, les preguntes a què serà sotmesa al judici… sinó també pel que costa econòmicament. Uns cartells van anunciant el que suposa en diners cada acció que decideix prendre.

La pel·lícula aconsegueix plantejar-ho de manera clara, però sense perdre el ritme, de vegades convertint la seva narració fins i tot en una mena de *thriller*, com quan Mestanza intenta localitzar el seu agressor trucant a telèfons mòbils, o buscar el local on va patir l'agressió a través de Google Maps i tornant a aquell carrer marcat a foc en el seu record. L'actriu posa del revés els clixés, i deixa clar que no hi ha 'males víctimes', encara que la societat i els homes s'entestin a qualificar-les així posant al focus les contradiccions o decisions que no concorden amb el que ells esperen que hauria de fer una dona que ha estat abusada. [...]

Javier Zurro – eldiario.es